

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

**DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
2012 M. SPALIO 16 D. NUTARIMO NR. O3-308 „DĖL TAIKINAMOJO
TARPININKAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2019 m.

Nr. O3E-

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 8, 15, 16, 16-1, 19, 19-1, 22, 23, 24-1, 25, 26, 28, 31, 32, 34, 34-1, 36, 37 straipsnių pakeitimo ir 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Teisės departamento Teisės taikymo skyriaus 2019 m. pažymą Nr. „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. spalio 16 d. nutarimo Nr. O3-308 „Dėl Taikinamojo tarpininkavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto“, Komisija nutaria:

1. Pakeisti Komisijos 2012 m. spalio 16 d. nutarimą Nr. O3-308 „Dėl Taikinamojo tarpininkavimo taisyklių patvirtinimo“ ir išdėstyti jį nauja redakcija.
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

Komisijos pirmininkas

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos 2012 m. spalio 16 d.
nutarimu Nr. O3-308
(Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos 2019 m. d.
nutarimo Nr. redakcija)

TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Taikinamojo tarpininkavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje (toliau – Taryba) vykdomo taikinamojo tarpininkavimo tikslus, organizavimo tvarką ir procedūrą.

2. Taryba tarpininkauja ir (ar) taikina energetikos įmones, sprendžiant konfliktus dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl teisės energetikos įmonėms pasinaudoti tinklais ir sistemomis nesuteikimo, dėl prisijungimo, energijos ir energijos išteklių tiekimo srautų balansavimo, kainų ir tarifų taikymo. Šių Taisyklių nuostatos nėra taikomos vykdant taikinamąjį tarpininkavimą tokiuose ginčiuose, dėl kurių sudarytos taikos sutartys pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą ir kitus įstatymus.

3 Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 34 straipsnio 10 dalimi, Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymu ir kitais teisės aktais.

3. Pagrindinės Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Šalys** – energetikos įmonės, kurios kreipėsi į Tarybą dėl taikinamojo tarpininkavimo procedūros vykdymo ir ginčo išsprendimo.

3.2. **Taikinamasis tarpininkavimas** – ginčų sprendimo procedūra, kurios metu Taikinamojo tarpininkavimo komisija padeda ginčo šalims taikiai spręsti ginčą.

3.3. **Taikinamojo tarpininkavimo komisija** – Tarybos sudaryta darbo grupė, kuri dalyvauja sprendžiant ginčą, siekdama padėti jį išspręsti taikiai.

3.4. **Ginčas** – tarp šalių kilęs konfliktas, kuris grindžiamas pažeistais teisiniais interesais.

3.5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip nurodyta Energetikos įstatyme, Mediacijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

4. Taryba, spręsdama ginčus pagal Tarybos patvirtintas Ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisykles, turi teisę šalims pasiūlyti taikyti Taisyklėse numatytą taikinamojo tarpininkavimo procedūrą.

II SKYRIUS

TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO TIKSLAI

5. Taikinamuoju tarpininkavimu siekiama padėti šalims likviduoti socialinį konfliktą, atkurti socialinę taiką ir sudaryti prielaidas šalims taikiai išspręsti ginčą. Taip pat, esant priimtiniams taikinamojo tarpininkavimo procedūros rezultatams, abipusio kompromiso būdu padėti priimti ginčo šalims priimtina susitarimą dėl ginčo išsprendimo bei išvengti ginčų nagrinėjimo Taryboje ar teisme.

III SKYRIUS

TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO PRINCIPAI

6. Taryboje vykdoma taikinamojo tarpininkavimo procedūra yra grindžiama šiais principais:

6.1. savanoriškumo – ginčo šalys taikinamojo tarpininkavimo procedūrą renkasi ir joje dalyvauja tik savo noru;

6.2. nešališkumo – Taikinamojo tarpininkavimo komisijos nariai yra neutralūs, jie negali palaikyti nė vienos iš ginčo šalių ir turi profesionaliai vykdyti savo funkcijas, t. y. turėti atitinkamą kompetenciją, veikti efektyviai, etiškai ir savo veiksmais nesukelti interesų konflikto;

6.3. bendradarbiavimo – siekiant taikinamojo tarpininkavimo tikslų ir konstruktyvaus ginčo sprendimo rezultatų, ginčo šalys ir Taikinamojo tarpininkavimo komisija bendradarbiauja tarpusavyje bei teikia vieni kitiems pagalbą;

6.4. sąžiningumo – ginčo šalys ir Taikinamojo tarpininkavimo komisija užtikrina, kad taikinamojo tarpininkavimo procedūra vyktų skaidriai, sąžiningai, vengiant bet kokių negatyvių manipuliacijų;

6.5. proceso operatyvumo, lankstumo ir efektyvumo – ginčo šalys ir Taikinamojo tarpininkavimo komisija siekia greitai ir veiksmingai išspręsti ginčą; ginčo šalys gali bet kuriuo metu nutraukti taikinamojo tarpininkavimo procedūrą;

6.6. šalių lygiateisiškumo – Taikinamojo tarpininkavimo komisija kiekvienu atveju įvertina galimą šalių jėgų disbalansą ir užtikrina ginčo šalių lygiavertiškumą;

6.7. konfidencialumo – visa informacija, susijusi su ginčo nagrinėjimu taikinamojo tarpininkavimo procedūra, turi išlikti paslapyje, išskyrus Mediacijos įstatyme numatytas išimtis.

IV SKYRIUS

PRAŠYMAI DĖL TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO

7. Taryba tarpininkauja ir (ar) taikina energetikos įmones, sprendžiant ginčus šalies arba bendru šalių prašymu dėl taikinamojo tarpininkavimo, kuris pateikiamas Tarybai raštu.

8. Tarybai pateiktame prašyme dėl taikinamojo tarpininkavimo turi būti pateikta visa su ginču susijusi medžiaga ir nurodyta:

8.1. prašymą pateikianti šalis (-ys) ar (ir) jos (jų) atstovas (-ai), asmens pavadinimas, teisinė forma, adresas (buveinė), telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas;

8.2. kita ginčo šalis, jos pavadinimas, teisinė forma, adresas (buveinė), jei prašymas dėl taikinamojo tarpininkavimo pateikiamas vienos iš šalių;

8.3. prašymo esmė, nurodant:

8.3.1. konkretų veiksmą ar neveikimą, dėl kurio tarp šalių kilo ginčas;

8.3.2. reikalavimą ir aplinkybes, kuriomis jis grindžiamas;

8.3.3. informaciją apie kreipimąsi į kitą ginčo šalį dėl taikinamojo tarpininkavimo procedūros taikymo, taip pat kitos ginčo šalies poziciją dėl taikinamojo tarpininkavimo procedūros taikymo, jei į ją buvo kreiptasi;

8.4. šalies (-ių) pozicija dėl taikaus susitarimo sudarymo ir jo sąlygų;

8.5. informacija, ar tų pačių šalių ginčas dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu nėra sprendžiamas ar nebuvo išspręstas kitoje ginčus nagrinėjančioje institucijoje;

8.6. informacija apie tai, ar teismas nėra priėmęs sprendimo dėl to paties ginčo dalyko;

8.7. pridedamų dokumentų sąrašas. Turi būti pateikti visi ginčo šalies turimi su prašymu dėl taikinamojo tarpininkavimo susiję dokumentai, įskaitant ginčo šalies rašytinio kreipimosi į kitą ginčo šalį ir jo priedų kopijas bei iš kitos ginčo šalies gauto atsakymo dėl taikinamojo tarpininkavimo taikymo ir šio atsakymo priedų kopijas, jei į ją buvo kreiptasi;

8.8. prašymo dėl taikinamojo tarpininkavimo surašymo vieta ir data.

9. Prašymą dėl taikinamojo tarpininkavimo pasirašo ginčo šalis ar jo atstovas arba abi ginčo šalys ar jų atstovai, jei prašymas dėl taikinamojo tarpininkavimo teikiamas abiejų šalių iniciatyva. Prie atstovo (-ų) paduodamo prašymo turi būti pridedamas teisės aktų nustatyta tvarka įformintas įgaliojimas ar kitas dokumentas, patvirtinantis atstovo įgaliojimus.

10. Prašymas dėl taikinamojo tarpininkavimo turi būti surašytas valstybine kalba. Kartu su prašymu dėl taikinamojo tarpininkavimo pateikiami dokumentai užsienio kalba turi būti išversti į lietuvių kalbą ir patvirtinti teisės aktų nustatyta tvarka. Ne valstybine kalba pateikti dokumentai nevertinami.

11. Prašymai dėl taikinamojo tarpininkavimo registruojami Taryboje teisės aktų nustatyta tvarka.

12. Jei pateiktas prašymas dėl taikinamojo tarpininkavimo neatitinka Taisyklių 7, 8, 10 punktų reikalavimų, nepateikti Taisyklių 9 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys dokumentai arba Taryba mano, jog būtina patikslinti prašymo dėl taikinamojo tarpininkavimo esmę, pateikti papildomus dokumentus ar duomenis, Taryba per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos raštu informuoja pareiškėją ir (ar) kitą ginčo šalį apie šalininus prašymo dėl taikinamojo tarpininkavimo trūkumus ir nustato ne trumpesnę nei 10 darbo dienų terminą jiems pašalinti. Jeigu pareiškėjas ir (ar) kita ginčo šalis per Tarybos nustatytą terminą įvykdo Tarybos nurodymus, prašymas dėl taikinamojo tarpininkavimo laikomas paduotu nuo trūkumų pašalinimo dienos. Ginčo šaliai (-ims) per nustatytą terminą nepašalinus trūkumų, Taryba atsisako priimti nagrinėti prašymą dėl taikinamojo tarpininkavimo. Ginčo šaliai (-ims) nepašalinus nurodytų trūkumų per Tarybos nustatytą terminą, prašymas Tarybai gali būti teikiamas iš naujo.

13. Tais atvejais, kai prašymą dėl taikinamojo tarpininkavimo Tarybai pateikia viena iš ginčo šalių, Taryba per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos raštu kreipiasi į kitą šalį, prašydama per 10 darbo dienų informuoti apie sutikimą vykdyti taikinamojo tarpininkavimo procedūrą, taip pat pateikti paaiškinimus, dėl kitos šalies pateiktame prašyme dėl taikinamojo tarpininkavimo nurodytų aplinkybių. Taryba, gavusi kitos šalies sutikimą vykdyti taikinamojo tarpininkavimo procedūrą ir paaiškinimus dėl ginčo aplinkybių, organizuoja taikinamojo tarpininkavimo procedūrą Taisyklių VI skyriuje numatyta tvarka.

V SKYRIUS

PRAŠYMO DĖL TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO ATSIŠAKYMO PRIIMTI NAGRINĖTI PAGRINDAI

14. Taryba atsisako priimti prašymą dėl taikinamojo tarpininkavimo, jeigu:

14.1. ji neturi įgaliojimų vertinti prašyme dėl taikinamojo tarpininkavimo nurodytų reikalavimų ar aplinkybių;

14.2. yra įsigaliojęs Tarybos, teismo ar arbitražo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, arba yra įsigaliojęs Tarybos sprendimas, teismo nutartis ar arbitražo sprendimas priimti pareiškėjo (ieškovo) pateiktą prašymo spręsti ginčą atsisakymą, arba patvirtinti skundo ar ginčo šalių taikos sutartį;

14.3. asmens vardu skundą ar prašymą nagrinėti ginčą padavė neįgaliotas asmuo;

14.4. pareiškėjas per nustatytą terminą neįvykdo Taisyklių 12 punkte numatytų nurodymų;

14.5. kita ginčo šalis nesutinka su taikinamojo tarpininkavimo procedūros taikymu arba per Tarybos nustatytą terminą neinformuoja Tarybos dėl sutikimo pradėti taikinamojo tarpininkavimo procedūrą.

15. Esant Taisyklių 14 punkte numatytam pagrindui ar pagrindams, Taryba per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos arba pasibaigus Taisyklių 12 punkte nustatytiems terminams raštu informuoja šalis apie atsisakymą vykdyti taikinamojo tarpininkavimo procedūrą ir nurodo atsisakymo pagrindą.

VI SKYRIUS

TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO ORGANIZAVIMAS

16. Taikinamojo tarpininkavimo procedūra Taryboje vykdoma tik esant abiejų ginčo šalių rašytiniam sutikimui dėl taikinamojo tarpininkavimo procedūros vykdymo konkretaus šalių ginčo atžvilgiu.

17. Taryba, gavusi abiejų ginčo šalių sutikimą dėl taikinamojo tarpininkavimo vykdymo, per 5 darbo dienas nuo abiejų šalių sutikimų gavimo dienos sudaro Taikinamojo tarpininkavimo komisiją, nustato taikinamojo tarpininkavimo procedūros vietą bei laiką ir raštu apie tai praneša ginčo šalims. Esant motyvuotam ginčo šalies (-ių) prašymui, Taryba turi teisę pakeisti Taikinamojo tarpininkavimo procedūros laiką – apie tai ginčo šalys informuojamos per 5 darbo dienas nuo motyvuoto prašymo

gavimo dienos.. Taikinamojo tarpininkavimo procedūros laikas nėra keičiamas tais atvejais, kai iki minėtos procedūros pradžios yra likusios 5 darbo dienos.

18. Taikinamojo tarpininkavimo komisija susideda iš 3 narių. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos nariai ir pirmininkas skiriami Tarybos pirmininko įsakymu. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos nariais gali būti skiriami Tarybos valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, atsižvelgiant į konkretaus ginčo dalyką ir asmens kompetenciją. Kartu su Taikinamojo tarpininkavimo komisija Tarybos pirmininkas paskiria Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio sekretorių. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos nariai ir Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio sekretorius pasirašo konfidencialumo įsipareigojimus (deklaracijas), kurios, esant prašymui, gali būti pateikiamos ginčo šalims.

19. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos nariai turi būti nešališki ir nepriklausomi nuo ginčo šalių. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos narys (-iai) gali bet kuriuo metu nusišalinti nuo Taikinamojo tarpininkavimo komisijos veiklos, pateikdamas (-i) motyvuotą tarnybinį pranešimą Tarybos pirmininkui.. Nusišalinus bent vienam Taikinamojo tarpininkavimo komisijos nariui, Tarybos pirmininkas per 5 darbo dienas nuo tarnybinio pranešimo gavimo dienos įsakymu sudaro naują Taikinamojo tarpininkavimo komisiją ir apie tai informuoja ginčo šalis.

20. Ginčo šalys gali dalyvauti tarpininkavimo procese pačios arba per atstovus. Šalies tiesioginis dalyvavimas vykdant taikinamojo tarpininkavimo procedūrą neatima iš jos teisės turėti atstovą.

21. Taikinamojo tarpininkavimo komisija, siekdama palengvinti ar pagreitinti ginčo išsprendimą, turi teisę kreiptis į kompetentingas institucijas dėl išvadų ar išaiškinimų pateikimo.

VII SKYRIUS

TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO PROCEDŪROS VYKDYMAS

22. Taikinamojo tarpininkavimo komisija, pradėdama taikinamojo tarpininkavimo procedūrą, pateikia informaciją apie taikinamojo tarpininkavimo eigą, sąlygas, apibūdina Taikinamojo tarpininkavimo komisijos vaidmenį, išaiškina konfidencialumo, nešališkumo, šalių lygiateisiškumo principų turinį, šalių proceso kontrolės reikalavimus.

23. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio metu posėdžio sekretorius rašo posėdžio protokolą, kuriame turi būti nurodyti posėdyje dalyvaujančių asmenų pareiškimai, paaiškinimai, nuomonės, išvados ir pasiūlymai dėl svarstomų posėdyje klausimų. Taip pat daromas Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio garso įrašas (vidiniam naudojimui) ir prireikus – stenograma. Posėdyje dalyvaujančių asmenų prašymu į posėdžio protokolą gali būti įrašoma su ginčo sprendimu susijusi informacija.

24. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio metu šalims suteikiama teisė pasisakyti dėl ginčo dalyko, pateikti savo situacijos vertinimą, išdėstyti pozicijas ir iškelti nagrinėtinus klausimus. Šalių išdėstyta pozicija dėl ginčo dalyko, pateikti reikalavimai bei pasiūlymai fiksuojami Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio protokole.

25. Taikinamojo tarpininkavimo komisija turi teisę prašyti, kad šalys pateiktų papildomus dokumentus.

26. Taikinamojo tarpininkavimo komisija posėdžio metu nagrinėja šalių pateiktas pozicijas, išklauso šalių ir (ar) jų atstovų paaiškinimus dėl ginčo aplinkybių, nustato, įvertina ginčo šalių poreikius, interesus bei pasiūlymus dėl ginčo sprendimo, pateikia siūlymus šalims dėl galimų elgesio variantų ir padeda pasiekti abiem šalims priimtina ginčo sprendimą.

27. Taikinamojo tarpininkavimo komisija savo siūlymus ir patarimus turi grįsti įstatymais ir kitais teisės aktais, šalių priimtais įsipareigojimais.

28. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos pasiūlymu ar šalių prašymu taikinamojo tarpininkavimo procese gali būti daroma pertrauka, skirta apsvarstyti šalių paaiškinimus, įvertinti pateiktus dokumentus ir (ar) Tarpininkavimo komisijos pasiūlymus.

29. Jei ginčo šalys nustato, kuris iš šalių surastų ar Taikinamojo tarpininkavimo komisijos pasiūlytų sprendimų yra priimtinausias ir maksimaliai priimtinas ginčo šalims, toks ginčo šalių sprendimas užfiksuojamas Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio protokole.

30. Jeigu šalys nesusitaria arba nepriima Taikinamojo tarpininkavimo komisijos pasiūlymo, taikinamojo tarpininkavimo procedūra laikoma baigta (Taisyklių 32.3 punktas).

31. Taikinamojo tarpininkavimo komisija ir ginčo šalys turi rūpintis, kad taikinamojo tarpininkavimo procedūra nebūtų vilkinama. Taikinamojo tarpininkavimo procedūra, įskaitant pertraukas, neturi būti ilgesnė kaip 30 kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo Taikinamojo tarpininkavimo komisijos ir šalių pirmojo susitikimo dienos.

VIII SKYRIUS

TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO PROCEDŪROS PABAIGA

32. Taikinamojo tarpininkavimo procedūra pasibaigia:

32.1. šalims pasiekus susitarimą dėl ginčo sprendimo;

32.2. šalims sutikus su Tarpininkavimo komisijos pateiktu siūlymu dėl ginčo sprendimo;

32.3. ginčo šalims nesuradus abipusius interesus atitinkančio sprendimo dėl ginčo dalyko;

32.4. šalies (-ių) rašytiniu pareiškimu dėl nesutikimo spręsti ginčą taikinamojo tarpininkavimo būdu, jo išsiuntimu Taikinamojo tarpininkavimo komisijai ir kitai ginčo šaliai;

32.5. ginčo šalies (-ių) rašytinio pareiškimu dėl pasitraukimo iš taikinamojo tarpininkavimo procedūros pateikimu Taikinamojo tarpininkavimo komisijai ir kitai ginčo šaliai;

32.6. tinkamai apie Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio vietą bei laiką informuoti šaliai (-ims) ar jos (jų) atstovams neatvykus į Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdį.

33. Taikinamojo tarpininkavimo komisija, posėdžio sekretorius ir šalys privalo saugoti šalių komercines paslaptis, kurios tapo žinomos vykdant taikinamojo tarpininkavimo procedūrą, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

34. Taikinamojo tarpininkavimo procedūros pabaiga įforminama Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio protokolu, kuriame nurodomas Taisyklių 32 punkte numatytas taikinamojo tarpininkavimo procedūros pabaigos pagrindas (-ai).

35. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio protokolą pasirašo posėdžio sekretorius ir Taikinamojo tarpininkavimo komisijos nariai. Posėdžio protokolas surašomas, pasirašomas ir išsiunčiamas ginčo šalims per 5 darbo dienas nuo Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio dienos.

36. Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio sekretorius registruoja Taikinamojo tarpininkavimo komisijos posėdžio protokolą posėdžių protokolų registravimo žurnale ir jį pateikia Tarybos pirmininkui.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Taikinamojo tarpininkavimo procedūros dokumentai saugomi Taryboje teisės aktų nustatyta tvarka.

38. Taikinamojo tarpininkavimo procedūros organizacinės-techninės išlaidos padengiamos iš Tarybai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.
